

Milan Marko

FOREX

**Od základov
po finančnú nezávislosť**

www.ForexStrategie.sk

Dipl.-Ing. Milan MARKO
Forex – Od základov po finančnú nezávislosť

O autorovi

MILAN MARKO, narodený 12. októbra 1979. Po maturite študoval na Strojníckej fakulte Žilinskej univerzity. V roku 2002 s minimálnymi znalosťami nemčiny prestúpil na Technickú univerzitu v Berlíne, kde svoje štúdium úspešne ukončil.

Po štúdiách pracoval jeden rok ako vývojový inžinier neďaleko Frankfurtu/M. Ten rok sa môže označiť za bod zlomu v jeho živote. Frustrovaný a sklamaný zavesil v Nemecku všetko na klinec a začal nový život. Prestáhoval sa do Londýna, kde pracoval ako projektový manažér do konca roku 2007. V tom čase spoznal prvých forexových obchodníkov.

Od roku 2008 stretol viac ako 30 profesionálnych a veľmi úspešných obchodníkov na burzách od New Yorku až po Moskvu, od ktorých sa učil tie najprecíznejšie triky, stratégie a spôsoby myslenia ako byť profitabilný na burze.

V roku 2009 založil blog ForexStrategie.sk, ktorý pomáha začínajúcim a neúspešným obchodníkom od prvých krokov, až po úspešné vytvorenie a obchodovanie vlastnej stratégie. Viac ako 600 traderov, prevažne z Nemecka, sa už zúčastnilo jeho seminárov a osobných tréningov, aby sa mohli naučiť s jeho systémom profitabilne obchodovať na Forexe.

Pre autora znamená obchodovanie na Forexe nielen efektívne zhodnotenie peňazí, ale aj otvorenú možnosť viesť zaujímavý životný štýl, cestovať, či robiť neobyčajné veci.

MILAN MARKO

FOREX

OD ZÁKLADOV
PO FINANČNÚ NEZÁVISLOSŤ

WWW.FOREXSTRATEGIE.SK

Upozornenie pre čitateľov tejto knihy:

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť v akejkoľvek forme publikovaná, resp. ďalej šírená akýmkoľvek spôsobom bez predchádzajúceho písomného súhlasu autora.

Všetky informácie obsiahnuté v tejto knihe majú výhradne informatívny charakter a neslúžia ako investičné alebo obchodné odporúčania. Autor nie je zodpovedný za žiadnu stratu čitateľom. Obchodovanie na finančných trhoch je vysoko rizikové a každý obchodník je za svoje rozhodnutia plne zodpovedný.

ISBN ISBN 978-80-971790-5-2

Copyright (2014) Milan Marko

Vydavateľ: Milan Marko Media s. r. o.

www.ForexStrategie.sk

Najhlavnejšie tri veci
pre úspech:
Vášeň, systém, disciplína

Obsah

Obsah	6
Predslov	10
Ako čítať túto knihu.....	13
Moja story – prvá časť	15
Slovník tradera.....	18
Moja story – druhá časť	27
Základy Forexu.....	31
Ako funguje Forex – ako zarobíš na Forexe.....	31
Odkiaľ sú peniaze na Forexe	33
Kto obchoduje na Forexe.....	35
Menové páry	35
Ako vzniká kurz na Forexe.....	37
Výhody a nevýhody Forexu	38
Moja story – tretia časť.....	42
Broker	46
Rozdelenie brokerov	49
Brokeri a scalping.....	51
Ako si vybrať brokera.....	53
Hardware	58
Software.....	61
Platforma na obchodovanie	61

Ako sa vypočíta objem	66
David z New Yorku – Forex ako biznis	68
Technická vs. fundamentálna analýza	73
Realita fundamentálnej analýzy	74
Technická analýza.....	76
Typy grafov.....	77
Stĺpcový graf.....	77
Líniový graf	78
Sviečkový graf	79
Prvky technickej analýzy	80
Definícia trendu	80
Trendlície.....	81
Horizontálne línie	83
Grafové formácie	86
Formácie na potvrdenie trendu	86
Formácie na otočenie trendu.....	88
Indikátory.....	92
Indikátory na identifikáciu trendu.....	93
Oscilátory.....	94
Markus z Kolína – Bohatý rybár.....	96
Úspech vo Forexe: Stratégia, MM, Disciplína	102
1. Stratégia	103
Scalping	103
Denné obchodovanie.....	104
Pозиčné obchodovanie	105

Trendové a beztrendové stratégie	105
Statické stratégie	106
Dynamické stratégie	106
Ako obchodovať bez StopLossu.....	107
Hlavné parametre stratégie	109
Postup pri vývoji stratégie	110
1. Výber indikátorov alebo tvaru, ktorý sa opakuje – definovanie vstupov.....	110
2. Testovanie profitability vstupov	111
3. Testovanie výstupov	112
4. Optimalizácia výstupov	112
5. Nastavenie Money Managementu	114
Stratégie 1 a 2: 8am bez SL a so SL.....	116
Stratégia 3: Žltá línia - prieraz.....	128
Stratégia 4: 3 x Pinbar	136
Stratégia 5: Pozičná stratégia.....	150
Adam z Londýna – Obchoduj, iba ak máš signál	162
2. Money Management	168
Delenie kapitálu	170
Vzťah Zisk : Risk.....	171
Aký veľký účet treba na reálne obchodovanie	172
Reálne konto vs. Demo konto.....	173
Jevgenij z Kyjeva – Ja, tvoj syn, Ukrajina!	176
3. Disciplína.....	182
Nedodržiavanie vstupov	183

Nedodržiavanie výstupov	184
Úlohy pre tréning disciplíny	185
Predpoklady pre úspešného obchodníka.....	188
Vášeň k obchodovaniu a testovaniu stratégií.....	188
Myslieť projektovo	190
Riešiť problémy	191
Správne vyhodnotiť informácie	192
Schopnosť nevytvoriť si názor.....	192
Veľkosť obchodného konta	193
Schopnosť investovať/riskovať.....	194
Zaobchádzanie s vlastným egom	195
Pružnosť myslenia v tradingu	195
Schopnosť vystúpiť zo zóny komfortu	196
Marcel z Berlína – Checkpoint Charlie	199
Profitabilný vs. neprofitabilný trader.....	205
Spravovanie obchodného konta	208
Privátny obchodník	208
Spravovanie konta traderskou firmou.....	212
Obchodovanie s programami	214
Prorok Leo – Trendový expert.....	217
Kopírovanie signálov iných obchodníkov	224
Ako nájsť mentora	225
Kríza na Ukrajine.....	228
Resumé.....	239
Bonusy k tejto knihe	240

Predslov

Je veľa ciest a systémov, ako byť úspešný na finančných trhoch. Dlhú som hľadal najjednoduchšiu cestu, ako sa môže prakticky každý človek, bez ohľadu na inteligenciu, vzdelanie a sociálne postavenie, stať úspešným na burze. Jediné, čo funguje – a to nielen na finančných trhoch, ale v každej oblasti života – je, aby boli splnené tri podmienky: **vášeň** pre danú vec, **systém** a **disciplína**.

Vášeň a entuziazmus sú veľmi dôležité, a je jedno, čo robíš. Vždy, keď niečo robíš, musíš si dať otázku: „Robil by som to aj zadarmo, alebo za málo peňazí – baví ma to – alebo to robím len pre peniaze?“ Ak si pri tejto otázke odpovieš, že chcem obchodovať na Forexe len kvôli peniazom, nebudeš úspešný.

Ale tým nechcem povedať, aby si túto knihu okamžite zavrel a hodil do koša, lebo tvoja jediná motivácia sú peniaze. Práveže naopak. Veľa ľudí po prečítaní mojej prvej knihy „Forex – dobrodružstvo vývoja stratégie“ pochopilo systém biznisu a bolo úspešných úplne v iných oblastiach. Ale hlavne títo ľudia sa poučili z mojich chýb a z chýb ďalších úspešných ľudí, ktorých som stretol.

Niektorí si ju dokonca kúpili len ako motivačnú literatúru. Aj v kníhkupectvách som ju neraz našiel medzi knihami pre osobnostný rozvoj.

Vždy ťa musí viac baviť cesta k úspechu, ako samotný výsledok. Ak ťa baví práca, ktorú robíš, a robíš ju podľa nejakého systému, úspech sa zákonite dostaví.

Ďalší dôležitý element je **systém**. Na dosiahnutie profitabilného systému existuje viacero ciest. Určite najjednoduchší spôsob je nájsť si mentora, ktorý už je úspešný v danej oblasti.

Tu nastáva problém: Ako nájsť takého mentora? Pretože na internete nájdeš jedine milióny „zaručených“ rád od brokerov, ktorí ti len prezentujú, aké je to jednoduché zarobiť peniaze na Forexe a prisľúbia aj modré z neba, len aby si si u nich otvoril reálne konto a previedol čo najviac peňazí.

Niekoľko takýchto ľudí som stretol a niektorí z nich sa stali mojimi mentormi. A priznám sa, že až od tohto momentu som začal byť naozaj profitabilný na burze.

Hovorí sa, že na úspech treba čas. To hovoria ľudia, ktorí dosiahli úspech pomaly. A pritom brzdia ľudí s veľkým potenciálom. Moja cesta viedla cez mentora, a myslím, že bola veľmi rýchla. A touto cestou chcem previesť každého nového obchodníka.

V tejto knihe nájdeš všetky potrebné techniky, ako vykročiť na cestu úspešného obchodovania na Forexe. Garantujem ti, že budeš zaručene profitabilný, ak všetko v tejto knihe prečítaš, pochopíš a aplikuješ do svojho obchodovania.

Navrhnuť stratégiu, otestovať ju, zoptimalizovať a správne nastaviť money management, je veľmi komplexná téma. A práve preto na naučenie vývoja stratégie a následné profitabilné obchodovanie je kladený najväčší dôraz.

Ako mi neraz prízvukovali profesori na univerzite v Berlíne, vždy musíš vidieť červenú líniu od bodu A do bodu B. Priamočiarosť, jednoduchosť a vždy mať pred očami cieľ, ktorý chceš dosiahnuť.

Entuziazmus a vášeň musíš nájsť sám. A možno aj v inom odbore. Ja ti v tejto knihe dám všetko pre to, aby si vyvinul úspešný systém. A je úplne jedno v akom odbore ho aplikuješ.

Prevediem ťa od absolútnych základov systému prace na Forexe, až po vyvinutie a obchodovanie s profitabilnou stratégiou.

Ty musíš pochopiť, ako funguje biznis, čo sa okolo nás každý deň deje. Burza je bezpochyby najvyššia a najtvrdšia forma biznisu. Ak spraviš chybu, si za ňu zodpovedný iba ty sám. Žiadne výhovorky neplatia.

Preto sa v tejto knihe zameriam na systém, ako byť úspešný s obchodovaním na Forexe. Ak raz pochopíš tento systém a aplikuješ ho do praxe, budeš úspešný. A bude prakticky jedno, či to bude Forex, akcie, opcie, alebo nejaký kamenný biznis, hoci aj novinový stánok, alebo malá dielňa autoservisu.

Ako čítať túto knihu

Najlepšie bude, ak si najprv knihu prečítaš od začiatku až do konca. Osvojiš si terminológiu, zoznámiš sa s platformou a zadáš si niekoľko demo obchodov. Nepredpokladám, že hneď niektoré veci a súvislosti pochopíš. To je normálne, aj u mňa to tak bolo.

Po druhýkrát už pôjdeš viac do hĺbky. Dôležité je, aby si naozaj pochopil a osvojil si myslenie vývoja týchto stratégií. Testovanie, optimalizácia a následné nastavenie money managementu sú základné predpoklady pre úspešné vyvinutie kvalitnej stratégie.

Týmto procesom musí prejsť každý sám. Je veľmi dôležité, aby si si osvojil nejakú stratégiu. A zároveň zistil, aký typ obchodovania funguje pre teba. Čo funguje jednému, nemusí druhému. Ak si zoberieš tréningový plán Arnolda Schwarzeneggra, vysoko pravdepodobne nebudeš mať také svaly ako on, aj keby si v „posilke“ nocoval.

Po správnom pochopení vývoja stratégií, si nejakú z nich sám otestuješ a zoptimalizuješ podľa seba.

Táto kniha by sa mala stať твоjím pracovným pomocníkom, kde budeš mať rôzne záložky a rôzne poznámky.

Po zvládnutí vývoja stratégie budeš podľa tejto stratégie nejaký čas obchodovať na demo konte. Je to ako trenažér na formule 1, alebo ako playstation.

Demo konto nemá veľa spoločného s realitou a z dlhodobého hľadiska je to kontraproduktívne. No tiež je pravda, že si nemôžeš hneď sadnúť za volant, ak ani nevieš, kde je spojka, brzda, plyn. Takže nejaký čas strávený na demo konte, na osvojenie si platformy a svojej stratégie, určite len pomôže.

Po úspešnom obchodovaní na demo konte, si otvoríš najmenšie live konto a začneš podľa stratégie reálne obchodovať.

Tu sa sústreďíš len a len na disciplinované dodržiavanie stratégie – vstupy, výstupy do obchodov a na pravidlá money managementu.

Po úspešnom zvládnutí profitabilného reálneho obchodovania na malom konte, by si mal byť v pozícii profitabilne obchodovať aj s väčším kontom. A tým pádom aj zarábať dostatok peňazí, ktoré budú tvoriť tvoj vedľajší, alebo aj hlavný príjem.

Znie to ako úspešný plán?... Tak poďme na to!

Moja story – prvá časť

Ked som v deväťdesiatom ôsmom nastúpil do prvého ročníka na Strojnícku fakultu v Žiline, ešte som vôbec netušil, čo chcem robiť. V tom čase ekonomická situácia na Slovensku nebola najlepšia a bolo mi jasné, že ako absolvent nebudem mať veľa šanci na dobrý job. Jediná cesta k úspechu viedla cez známosti, ktoré som nikdy nemal, alebo odísť do zahraničia. Avšak pri mojich chabých jazykových znalostiach som ani tu nevidel veľké šance.

V roku 2002 som sa dostal cez študijný program Erasmus na jeden semester na Technickú univerzitu v Berlíne. Podmienkou neboli žiadne jazykové skúšky, tak som to riskol. Výsledkom boli celé prvé dni strávené na mojej internátnej izbe a učenie sa nemčiny.

Veľmi som vtedy na seba nadával, že som sa neučil viac nemčinu ešte doma. Nemohol som ani len vyjsť na ulicu a začať čo i len malú konverzáciu. Dobré rozumieť som začal takmer až po roku.

Nebola to až tak moja chyba. Vedť v tom čase sami učitelia nevedeli žiadne reči a učiť sa jazyk od bývalých operiek tiež nebolo žiadne terno.

Namiesto nudného a bolestného učenia sa slovíčok a gramatiky, ktorú som doteraz nepochopil, sa dá učiť jazyk oveľa zábavnejšie – pozeraním filmov, ktoré ťa bavia. Ale tak, že sa doslova naučíš každú vetu, každé slovko naspamäť.

Po skončení môjho polročného pobytu som prestúpil a pokračoval ako riadny študent na Technickej Univerzite v Berlíne. Vedel som, že ak sa vrátim a ukončím štúdium v Žiline, moje šance na adekvátnu prácu sú skoro nulové. Vtedy sa pre mňa začal aj reálny život. Zháňanie rôznej práce na deň či dva: umývanie riadu, kopanie nejakých jám či sťahovanie nábytku. A popritom ešte aj študovanie. Ale nejako som to prežil.

Bral som to ako vstupenku do lepšieho života, tak som všetko pretrpel a zaťal zuby. Po roku som sa začal špecializovať na odbor pasívnej bezpečnosti. Dostal som aj študentský job v jednej firme, ktorá vyrába komponenty pre svetové značky.

Táto téma ma úplne pohltila. Po roku mi ponúkli písať diplomovú prácu a po ukončení štúdia aj prácu vývojového inžiniera. Avšak mimo Berlína, čo mi vôbec nevoňalo. Berlín je krásne mesto, mám tam veľa priateľov. Ale chcel som robiť to, čo ma baví.

Tak som pristál v Aschaffenburgu – malé, až „odporne“ čisté západonemecké mestečko, kde každý každého pozná a nemiestny, a to aj Nemeč, nemá šancu preniknúť do miestnej komunity. O tom som v kozmopolitnom Berlíne ani netušil.

Popritom sa mi rozpadli všetky ideály, ktoré som si z univerzity priniesol. Pristál som do života reálneho biznisu. Veľmi rýchlo som pochopil, že airbag sa nevyrába na to, aby niekoho zachránil.

Úlohou vývojových inžinierov bolo vyrobiť čo najlacnejší airbag, ktorý by splňal čo najviac nejakých hviezdíčiek, podľa určitých dopredu dohodnutých pravidiel.

Ľudský život tu nehrá vôbec žiadnu rolu a ide tu len a len o marketing, aby sa autá predávali lepšie. Predsa nejaký otec rodiny kúpi radšej nejaké auto s piatimi hviezdikami, ako nejaké iné len s tromi, hoci tým hviezdikám a testom vôbec nerozumie.

To by ma osobne ani tak netrápilo, keďže v tom čase som jazdil na starom aute bez airbagov. Čo so mnou ale viac zakývalo, bola samotná realita pracujúceho. Ako každý študent na univerzite, aj ja som čakal na ten moment, kedy začnem pracovať a žiť krásny život – zarábať peniaze, potom rodina, deti, auto, dom/byt.

Aká bola ale realita? Od rána do večera som bol v práci, veľmi často aj cez víkendy. Po roku som mal naozaj všetkého dosť a vedel som, že musím niečo robiť.

Po skončení môjho projektu som dal výpoveď, predal som všetko, čo som vlastnil v Nemecku a...

... kúpil si letenku do Londýna.

Slovník tradera

V tejto knihe budem používať rôzne skratky a anglické názvy, ktoré sa často používajú v medzinárodnej obchodnej terminológii. Táto terminológia ti uľahčí pochopiť mnohé veci. Niektoré by si sa mal naučiť naspamäť. Ale pri čítaní a občasnom nazeraní do tohto slovníka, budeš veľmi rýchlo všetky ovládať. Táto terminológia ti pomôže aj pri ďalšom vzdelávaní sa. Niektoré pojmy budú vysvetlené detailnejšie v ďalšom texte.

BreakEven – BE – posunutie StopLossu (SL) na cenu, kde bol zadany obchod, v prípade ak sa kurz posunul v náš prospech.

Príklad: Na obr. 2 je znázornený priebeh kurzu po zadaní NÁKUP na trhu (BUY) objednávky o 8:00. Povedzme, že o 12:00 je už kurz v plusovej zóne, ale ešte nedosiahol TakeProfit (TP). V tomto momente by sme posunuli StopLoss (SL) z počiatočného kurzu 1,5400 na otvárací kurz 1,5430. Hovoríme, že posunieme SL na BE. Ak by sa kurz v tomto momente otočil a začal smerovať na juh, vyhodilo by nás z obchodu na kurze 1,5430. To znamená, že by sme nič nezískali, ale ani nič nestratili.

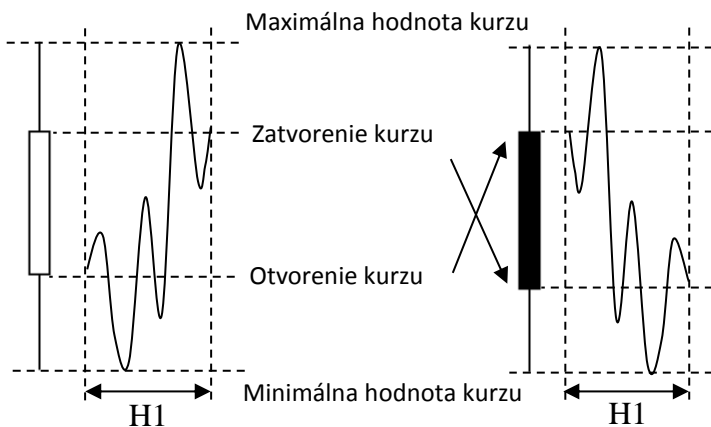
Broker – firma, ktorá sprostredkúva obchodníkovi prístup na trh. Stojí medzi obchodníkom a Forexom. Za sprostredkovanie berie rôzne poplatky, ako napr. spread atď. Nie je to žiadna osoba, ako by sa mohlo začiatčovníkom zdať. Správne by malo byť označenie „brokerská firma“, ale v terminológii sa zaužívala jednoduchá skratka „broker“. Viac v kapitole *Brokeri*.

Bull/Bear – Býk/Medveď – hovorená definícia trhu: kurz stúpa – smeruje na sever/kurz klesá – smeruje na juh. Býk – odvodené od rohov býka, ktoré smerujú nahor. Medveď – odvodené od medvedích pazúr, ktoré smerujú nadol, keď medveď stojí.

BUY/SELL – NÁKUP/PREDAJ na trhu – používame pri zadávaní obchodu. Ak zadáme objednávku BUY, vtedy profitujeme, ak pôjde kurz na sever. Ak zadáme objednávku SELL, vtedy profitujeme, ak pôjde kurz na juh.

Candle – Sviečka – zobrazenie priebehu kurzu na grafe za určitý časový rámec. Môže byť od jednej minúty až po mesiac.

Príklad: Na obr. 1 je znázornený priebeh bielej/čiernej sviečky za jednu hodinu.

Obr. 1: Zobrazenie sviečok za periódu jednej hodiny